

Klusje

Het was lekker voorjaarsweer. Ik was druk onkruid aan het wieden in mijn voortuin. Het hele pad lag al vol met uitgetrokken planten. Toen kwam er een meisje van een jaar of zes verlegen het tuinpad opschuifelen. "Heeft u een klusje voor me, meneer?", vroeg ze met neergeslagen ogen. Ze liet me een formulier zien voor een goed doel van school (Kosovo). Een of andere pedagoog had daarmee meteen de verantwoordelijkheid voor het oplossen van schreeuwend wereldleed op de schouders van deze onschuldige zesjarige gesmeten. Ze ging er duidelijk onder gebukt. Ongetwijfeld had ze ook al dagen niet in slaap kunnen komen omdat ze er tegen op zag om langs de huizen te gaan (ze kon nauwelijks bij de deurbel), om vreemde mensen wat te vragen en daar dan "nee" als antwoord op te krijgen. Dus de pedagoog had dit ook bedoeld als oefening in assertiviteit. Nu zat ik ook met een probleem. Hoe kon ik zo snel een klusje verzinnen, zodat ik dit meisje niet hoefde teleur te stellen? De auto wassen leek me voor deze peuter een brug te ver. Ik keek naar het onkruid op het pad en zag de oplossing. "Ja, hoor, ik heb wel wat voor je te doen". Je mag meehelpen het tuinpad opruimen." En zo gezegd zo gedaan. Zwijgend werkten we samen verder bij het afronden van onze klusjes. Ik haalde nog de laatste onkruiden weg, en zij veegde met stoffer en blik het tuinpad. Na afloop gaf ik haar de drie gulden en nog iets lekkers toe. Twee oefeningen in dienstbaarheid en gemeenschapszin, één voor mij en één voor haar, twee mensen met een voldaan gevoel. De zon leek nog vrolijker te schijnen.

Moslams voor bahá'ís

Onderstaand aangrijpend verhaal las ik op 6 mei op berichten@bahai.nl. Het is geschreven door Sheila Fisher, een bahá'í die in de VS bij de Immigratiedienst werkt. "Ik wil de volgende zeer emotionele ervaring met jullie delen. Maandag moest ik voor de overheid een kruisverhoor afnemen bij een bepaalde vreemdeling, zodat de rechter kon beslissen of hij in aanmerking kwam voor toekenning van zijn asielaanvraag. Ik had in het dossier van de man gezien dat hij een moslim uit Iran was, en ik vroeg me af op welke basis hij een asielaanvraag kon indienen. Tijdens het verhoor bleek hij gewerkt te hebben bij een bedrijf dat ook enkele vrouwen en bahá'ís in dienst had. De vrouwen waren ontslagen omdat ze geen hoofddoek droegen en de bahá'ís werden zonder reden ontslagen. De betreffende man vond dit onrechtvaardig en hij vormde samen met enkele collega's een comité met de bedoeling het bedrijf te vragen de bahá'ís en de vrouwen weer in dienst te nemen. Dit comité pleegde geen strafbare feiten, het sprak zich enkel en alleen uit voor de rechten van de ontslagen medewerkers en van de overgebleven bahá'ís, die het zwaar te verduren hadden. De man werd gearresteerd op aanklacht van "bahá'í-sympathieën". Hij werd vastgebonden, ondervraagd en gemarteld. Uiteindelijk werd hij geblinddoekt en opgesloten in een gevangenis voor religieuze gevangenen. Daar moest hij een testament ondertekenen, omdat hij geëxecuteerd zou worden. Hij werd geblinddoekt, naar buiten gebracht en er werden schoten afgevuurd om hem bang te maken. Hij was ongeveer een jaar in de gevangenis en zag hoe vrienden en andere leden van zijn comité werden gedood. Zijn familie kon hem uiteindelijk via omkoping naar Amerika laten ontsnappen. Tijdens zijn getuigenis was ik bijna tot tranen geroerd. Ik stelde hem nog wat controlevragen en toen de rechter om mijn eindoordeel vroeg, zei ik dat het verhaal geloofwaardig was en dat hij in aanmerking moest komen voor asiel. Toen de rechter hiermee instemde begonnen de man en zijn broer te huilen. We gingen de gang op en daar vertelde ik de man dat dit een zeer emotionele zaak voor mij was omdat ik bahá'í ben. Hij begon weer te huilen, omarmde me en betuigde zijn spijt over de wreedheden die de bahá'ís van Iran aangedaan worden."

Kosovo

Het is 5 mei in Wageningen. Enkele straten verwijderd van de plek waar ik nu zit te typen, neemt Prins Bernhard het defilé van oudstrijders af. Wij vierten hier onze bevrijding. Dat is een vreemd gevoel als je bedenkt dat een paar uur vliegen hiervandaan nu duizenden mensen sterven in een zinloze orgie van geweld. Hoe kon een geliefde vakantiebestemming in enkele jaren tijds veranderen in een hel van achterdocht, minachting en moord? Wat is het toch in de mens dat hij een bijna onuitroeibare neiging heeft om zich te organiseren in groepen op basis van geloof, taal of huidskleur, en dan vervolgens mensen buiten zijn eigen groep gaat minachten, negeren, achterstellen en uiteindelijk uitroeien? Iedere dag moeten we blijkbaar vechten tegen deze neiging tot xenofobie, "angst voor het vreemde". In 1911 schreef 'Abdu'l-Bahá de volgende wijze woorden, welke we eigenlijk dagelijks zouden moeten herhalen: "Ik draag u allen op, uw diepste gedachten en gevoelens op liefde en eenheid te concentreren. Wanneer een gedachte aan oorlog

opkomt, bestrijdt die met een sterkere gedachte aan vrede. Een gedachte van haat moet worden uitgebannen door een krachtige gedachte van liefde." (Esslemont, blz. 163)

Dat is de filosofische kant aan Kosovo. De praktische kant is: hoe wordt hier nu snel een eind aan gemaakt? Ik hoop dat wanneer u dit leest er inmiddels een of andere vorm van vrede is bereikt. Wellicht onder de vlag van de VN. Maar wéér heeft dit te lang geduurd. Wéér zijn er te veel slachtoffers gevallen, doordat de VN niet voldoende politiek mandaat heeft om een echt internationale troepenmacht, gesteund door de gehele internationale gemeenschap, zijn werk te laten doen. Geen enkele lokale politicus die de mensenrechten schendt, zou nog de illusie moeten hebben dat hij ongestraft hiermee kan doorgaan. Nog beter zelfs, enkele krachtige precedents van geslaagde VN-operaties zouden voldoende afschrikwekkend kunnen zijn om te voorkomen dat nieuwe machtswellustelingen nog eens op dergelijke ideeën komen.

Copyright 1999,
Leo van der Heijden www.steigan.net